

# Avtal om KTP-planen mellan KFO och PTK

1 januari 2019

P T K

Avtal

## Innehåll

Inledning .....	3
KTP 2 .....	4
ITP 1 (KTP 1) .....	30
ITP Utland .....	44
Förändring sjukpension ITP 1 .....	50

Vid införandet av en avdelning 1 inom KTP-planen 2008 var KFO och PTK överens om att för KTP-planens avdelning 1 (KTP 1) tillämpa Svenskt Näringslivs och PTK:s regelverk för ITP-planens avdelning 1 (ITP 1). Överenskommelsen innebär vidare att avdelning 1 ska gälla för alla tjänstemän födda 1981 eller senare och KTP avdelning 2 ska gälla för alla tjänstemän som är födda 1980 eller tidigare.

KTP 1 benämns därmed som ITP 1.

Från 2019-01-01 gäller KTP-planen endast för de arbetsgivare som var medlemmar i KFO 2018-12-31.

Arbetsgivare som blir medlemmar i KFO, eller tecknar hängavtal med något arbetstagarförbund inom PTK, efter 2019-01-01 ska i sin helhet tillämpa ITP-planen mellan Svenskt Näringsliv och PTK.

KTP 2



## A. KTP-planen

Avtal om plan för Kooperationens tilläggspension för tjänstemän och arbetsledare födda 1980 eller tidigare.

### **1 Förmåner m m**

#### **1:1**

KTP-planens avdelning 2 (KTP 2) omfattar

- ålderspension
- KTPK-Egenpension
- Sjukpension
- Familjeskydd
- Familjepension

Dessutom gäller premiefrielse för dessa ovanstående förmåner under tid då KTP-sjukpension utbetalas.

Gemensamma bestämmelser för dessa pensionsförmåner finns i punkterna 2-4 och 10-15. Härutöver gäller i tillämpliga delar försäkringsvillkor, försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag för Folksam ömsesidigt livförsäkring.

#### **1:2**

Anslutning till KTP 2 sker genom att arbetsgivaren tecknar ett försäkringsavtal med Folksam.

Pensionsförmånerna skall finansieras av arbetsgivaren. Ålders-, sjuk- och familjepension samt familjeskydd och premiefrielse tecknas som försäkring i Folksam.

Vad gäller ålderspension kan arbetsgivaren i stället för att teckna försäkring göra avsättningar i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse (pensionsstiftelsen) eller kontoavsättning med kreditförsäkring i Försäkringsbolaget Pensionsgaranti (FPG).

Anm: Kravet på kreditförsäkring avser alla avsättningar gjorda i pensionsstiftelsen avseende ålderspension i KTP 2 och ursprunglig KTPK enligt uppgörelse mellan KFO och PTK.

KTPK-egenpension, enligt punkt 6.1, tecknas efter tjänstemannens val i Folksam antingen som traditionell- eller fondförsäkring.

Familjeskydd enligt punkt 6.3 tecknas i Folksam.

Arbetsgivaren avgör vidare på vad sätt alternativ pensionslösning enligt punkterna 5.2.2 och 8.3 skall ordnas. Arbetsgivaren kan trygga sådan utfästelsen hos

- annat försäkringsbolag än i Folksam
- i understödsförening
- kontoavsättning i kombination med kreditförsäkring eller
- avsättning till pensionsstiftelse i kombination med kreditförsäkring.

### **1:3**

I anslutningsbekaftelse anger Folksam from vilken tidpunkt försäkringsavtal i enlighet med av avtalsparterna godkända regler träder i kraft. Om i punkt 13 angiven garanti gäller för någon anställd ska försäkringsavtal tecknas att gälla fr o m den tidpunkt från vilken garantin gäller.

### **1:4**

Försäkringsavtal kan inte av någon part sägas upp så länge arbetsgivaren beträffande någon kategori av anställda är bunden av sådant kollektivavtal som medför att anställd kan omfattas av i punkt 13 angiven garanti.

I de fall föregående stycke ej är tillämpligt kan försäkringsavtal bringas att upphöra enligt följande.

Försäkringsavtal träder ur kraft tidigast vid utgången av månaden närmast efter den månad arbetsgivaren eller Folksam verkställer uppsägning. Folksam äger i fall där arbetsgivaren inte erlagt hela den till betalning förfallna premien i rätt tid rätt att säga upp avtalet.

### **1:5**

Har arbetsgivare i kollektivavtal förbundet sig att ansluta sig till KTP 2 skall denne ange detta i sin försäkringsanmälan.

Innehåller sådant kollektivavtal bestämmelser som avviker från bestämmelserna i de rekommendationer rörande utformningen av sådant kollektivavtal som överenskommit mellan avtalsparterna, kan försäkringsavtal om KTP 2 träffas endast efter godkännande av KFO och PTK.

Träffas likväl försäkringsavtal på grund av att arbetsgivaren inte lämnat uppgift om avvikande kollektivavtal gäller försäkringsavtalet endast KTP 2 enligt överenskommelsen mellan KFO och PTK.

## **2                   KTP 2 omfattning**

### **2:1 Anslutningsåldrar**

KTP 2 gäller from månaden efter den under vilken tjänstemannen har fyllt

- 18 år i vad den avser sjukpension och familjeskydd
- 28 år vad avser ålderspension, KTPK-Egenpension och familjepension.

### **2:2 Vikariat, visstidsanställning m m**

För tjänsteman som uttryckligen har anställts

- för vikariat, eller
- som praktikant, eller
- i övrigt för viss tid eller för visst arbete

gäller planen i vad den avser sjukpension och familjeskydd efter det att anställningen har varat i tre kalendermånader i följd.

Om anställningen fortsätter efter nämnda period inräknas de tre månaderna i den pensionsgrundande tjänstetiden. Arbetsgivaren skall betala pensionsavgift eller i förekommande fall göra avsättning för tremånadersperioden.

### **2:3 Deltidsanställning**

För deltidanställd tjänsteman gäller planen endast om tjänstemannen har en ordinarie arbetstid som uppgår till minst 8 timmar per helgfri vecka, räknat i genomsnitt under en period om tre kalendermånader.

### **2:4 36-månadersregeln**

Planen gäller ej om det för tjänstemannen återstår mindre än 36 hela kalendermånader till ordinarie pensionsåldern och denne inte tidigare har intjänat pension enligt planen.

Planen gäller inte heller om tjänstemannen visserligen tidigare har intjänat pension enligt planen men den pensionsgrundande tjänstetiden tillsammans med den nu återstående tiden till ordinarie pensionsålder är mindre än 36 hela kalendermånader.

Om den tidigare pensionsrätten har intjänats enligt en annan pensionsplan än KTP 2 skall tiden värderas enligt bestämmelserna i punkt 4, varefter föregående stycke tillämpas.

Planen gäller ej heller om tjänstemannen vid 62 års ålder eller senare har avgått med pension och därefter tar ny anställning.

### **2:5 Uppnådd pensionsålder**

Om tjänstemannen kvarstår i tjänst efter det att hen uppnått den pensionsålder som enligt punkt 5:1 i KTP 2, gäller planen inte under anställningstid efter pensionsåldern.

Anmärkning: Tjänsteman som den 31 december 1976 uppnått 65 års ålder omfattas ej av planen.

### **2:6 Hälsoprövning**

Om tjänstemannens hälsotillstånd vid den tidpunkt, då planen enligt ovan eljest skulle ha blivit gällande för hen, är sådant att hen enligt Folksam's hälsoprövningsregler inte kan försäkras, gäller planen först fr o m den tidpunkt då hen återinträder i för hen full tjänstgöring.

#### **Övergångsbestämmelse**

Om tjänstemannen uppbar hel eller partiell sjukpension vid den tidpunkt då 1977 års KTP-plan eljest skulle ha blivit gällande för hen gäller planen först fr o m det att tjänstemannen har återinträtt i för hen full tjänstgöring och sjukpensionen helt har upphört att utges.

## 2:7

KTP 2 gäller även tjänsteman som är född 1980 och tidigare som omfattas av "Avtal om social trygghet för tjänstemän vid utlandstjänstgöring". För sådan tjänsteman gäller särskilda bestämmelser enligt avsnitt C.

## 3 Pensionsmedförande lön

Pensionsförmånerna enligt punkterna 5-9 med undantag för Familjeskydd (6:3) beräknas med utgångspunkt från en pensionsmedförande lön. Denna bestäms på följande sätt.

### 3:1 Löneslag

I den pensionsmedförande lönen skall ingå

- den aktuella fasta lönen\*,
- naturaförmåner i form av kost eller bostad, värderade enligt källskattetabellen,
- provision, tantiem etc. enligt nedan,

för tjänsteman med regelmässigt skiftarbete, förskjuten arbetstid, jourtid eller beredskapstjänst, den under närmast föregående kalenderår utbetalade ersättningen för skiftarbete, förskjuten arbetstid, jourtid eller beredskapstjänst.

- Andra naturaförmåner; övertidsersättning, och liknande skall inte inräknas i den pensionsmedförande lönen,
- Restidsersättning

*Provision, tantiem etc.*

Om tjänstemannen är avlönad helt med provision, tantiem, produktionspremie eller liknande rörliga lönedelar utgörs den pensionsmedförande lönen av den genomsnittliga inkomsten under de närmast föregående 3 åren\*\*.

Om tjänstemannen är avlönad dels med fast lön, dels med provision, tantiem etc. enligt föregående stycke utgörs den pensionsmedförande lönen av

- den aktuella fasta lönen och
- den genomsnittliga inkomsten av provision etc. under de närmaste föregående 3 åren\*\*.

Om arbetsgivaren och tjänstemannen har överenskommit om en förskjutning av förhållandet mellan den fasta lönen och provisionen etc. gäller följande.

Vid genomsnittsberäkningen enligt föregående stycke skall provisionen etc. för tiden före omläggningen först omräknas med utgångspunkt från den överenskomna förskjutningen.

Om en genomsnittsberäkning enligt ovan inte kan göras t ex därför att tjänstemannens anställning inte har omfattat de närmast föregående tre åren, skall arbetsgivaren bestämma den pensionsmedförande lörens storlek\*\*.



Om tjänstemannen har garanterad provision eller liknande inkomstgaranti får den pensionsmedförande lönen inte understiga den aktuella garantin.

### 3.1.1 Pensionsmedförande lön i vissa fall

Arbetsgivaren har rätt att låta sådan lön som är pensionsmedförande enligt övriga bestämmelser i punkt 3 men som tjänstemannen avstått från för erhållande av annan förmån ingå i den pensionsmedförande lönen. Detsamma gäller när överenskommelse träffats om delpensionslösning.

Anm. Se dock p 7.2 angående pensionsmedförande lön för sjukpension.

\* Den fasta månadslönen multipliceras med 12,2 där de två tiondelarna motsvarar det kontanta semestertillägget.

\*\* KFO och PTK rekommenderar arbetsgivaren att så snart det är möjligt räkna fram en genomsnittlig inkomst av rörliga lönedelar och anmäla det som pensionsmedförande lön för tjänstemannen.

### 3:2 Retroaktiv lönehöjning

Om tjänstemannen har slutat sin anställning per företagets ordinarie löneredvisionsdatum eller senare och därefter får löneförhöjning med retroaktiv verkan för den förflutna tiden är denna lönehöjning inte pensionsmedförande såvida inte anställningen har upphört på grund av att tjänstemannen har uppnått pensionsåldern eller har avlidit.

### 3:3 Regler för fastställande av pensionsmedförande lön då mindre än fem år återstår till pensionsåldern.

Lönehöjning för tjänsteman för vilken mindre än 60 månader återstår till pensionsåldern räknas som pensionsmedförande lönehöjning högst upp till belopp enligt följande tabell.

För tjänsteman som har följande månader kvar till pensionsåldern	Maximal lönehöjning som blir pensionsgrundande
59-49	1,20 x inkomstbasbeloppsökningen
48-37	1,15 x inkomstbasbeloppsökningen
36-25	1,10 x inkomstbasbeloppsökningen
24-13	1,05 x inkomstbasbeloppökningen
12-1	1,00 x inkomstbasbeloppsökningen

Med inkomstbasbeloppsökningen avses förändringen av inkomstbasbeloppet från året före året för lönehöjning till året för lönehöjning, uttryckt i procent.

### **3:4 Högsta pensionsmedförande lön**

Den pensionsmedförande lönen, beräknad enligt punkterna 3.1 - 3.3 begränsas till 30 x inkomstbasbeloppet.

## **4 Pensionsgrundande tjänstetid**

### **4:1 Huvudregler**

Pensionsgrundande tjänstetid tillgodoräknas tjänstemannen under tid då KTP 2 gäller för tjänstemannen; dock tidigast från månaden efter den under vilken hen fyller 28 år. Hel pension enligt punkter 5, 8 och 9 utges om tjänstemannen fram till pensionsåldern kan beräknas få en pensionsgrundande tjänstetid om 360 månader.

Om den beräknade tiden är kortare än 360 månader minskas pensionen med 1/360 för varje felande månad.

Som pensionsgrundande tjänstetid räknas även följande typer av tjänstledighet för tjänsteman som har fyllt 28 år:

- sjukdom, oavsett om sjukpension utges eller ej,
- tjänstgöring enligt pliktlagen,
- tid varunder föräldrapenning utbetalas till tjänstemannen enligt Socialförsäkringsbalken.

### *Övergångsbestämmelse*

Enligt punkt 5:1 uppnås pensionsåldern 65 år vid ingången av den månad under vilken tjänstemannen fyller 65 år. Detta, som innebär en ändring av tidigare gällande planbestämmelser, skall dock inte - oavsett om pensionsåldern tidigare varit 65 år eller högre - medföra en sänkning av den tjänstetidsfaktor som gällde den 31 december 1976.

### **4:2 Tidigare anställning som tjänsteman**

Om tjänstemannen har intjänat ålderspension och - i förekommande fall - familjepension i KTP 2 i en tidigare anställning, gäller följande:

- den pensionsgrundande tjänstetiden i den tidigare anställningen skall räknas som pensionsgrundande tjänstetid i den nuvarande anställningen,
- den pensionsrätt som tjänstemannen har intjänat i den tidigare anställningen skall inräknas i den pensionsrätt som hen intjänar i den nuvarande anställningen.

Om tjänstemannen omfattats av alternativregeln i punkter 5.2 och 9.3 i den tidigare anställningen men ej i den nuvarande, gäller följande:

- tjänstetid motsvarande den tid alternativregeln tillämpats skall ej räknas som pensionsgrundande tjänstetid för ålderspension på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp respektive för familjepension i den nuvarande anställningen,
- den pensionsrätt som intjänats under tid när alternativreglerna tillämpats inräknas ej

i den pensionsrätt som tjänstemannen intjänar i den nuvarande anställningen.

Anm: För tjänstemän som efter 2009-01-01 erhåller KTP 2 och som är födda 1951 eller tidigare ska reglerna som fanns i KTP-planen före 2009 om pensionssamordning med extern pensionsrätt fortfarande gälla.

KTP-nämnden har möjlighet att medge att denna regel även ska gälla för det fall arbetsgivare tecknar kollektivavtal om KTP 2 och tidigare tillämpat en annan med KTP2 likvärdig plan.

## **5 Ålderspension**

### **5:1 Rätt till ålderspension**

Rätt till ålderspension föreligger för tjänstemannen när hen uppnår pensionsåldern.

Pensionsåldern är 65 år, såvida inte lägre pensionsålder redan har överenskommit mellan arbetsgivaren och tjänstemannen.

Arbetsgivaren och tjänstemannen kan komma överens om att ändra pensionsåldern till lägre pensionsålder.

Pensionsålder uppnås vid ingången av den månad under vilken tjänstemannen fyller 65 år och ålderspensionen utges fr o m samma månad t o m den månad under vilken hen avlider.

Om pensionsåldern är lägre än 65 år uppnår tjänstemannen pensionsåldern vid utgången av den månad under vilken tjänstemannens ålder sammanfaller med pensionsåldern och ålderspensionen utges from följande månad tom den månad under vilken hen avlider.

Förmånerna för ålderspension från 65 års ålder kan, om tjänstemannen så önskar, betalas ut från annan tidpunkt som den anställde begär. Pensionen kan betalas ut helt eller delvis. Pensionen kan också betalas ut under en begränsad tid om minst 5 år. Reducering av ålderspensionen med anledning av den kortare tiden för utbetalning skall ske med tillämpning av antagandena i Folksam försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag.

### **5:2 Ålderspensionens storlek**

#### **5:2.1 Huvudregel**

Hel ålderspension (= ålderspension vid full pensionsgrundande tjänstetid) utges med följande procenttal av den pensionsmedförande lönen:

Lön respektive lönedel	Ålderspension
- 7,5 inkomstbasbelopp	10,0%
7,5 inkomstbasbelopp - 20 inkomstbasbelopp	65,0%
20 inkomstbasbelopp - 30 inkomstbasbelopp	32,5 %

Om den pensionsgrundande tjänstetiden inte är full reduceras pensionen enligt bestämmelserna i punkt 4.

Vid pensionsåldrar lägre än 65 år utges hel ålderspension tom månaden före den under vilken tjänstemannen fyller 65 år med följande procenttal av den pensionsmedförande lönen:

Lön respektive lönedel		Ålderspension	
- 7,5	inkomstbasbelopp		65,0%
7,5	inkomstbasbelopp	- 20 inkomstbasbelopp	65,0%
20	inkomstbasbelopp	- 30 inkomstbasbelopp	32,5 %

Om den pensionsgrundande tjänstetiden inte är full reduceras pensionen enligt bestämmelserna i punkt 4.

### 5.2.2 Alternativregel

För tjänsteman med pensionsmedförande lön överstigande 10 inkomstbasbelopp kan arbetsgivaren och tjänstemannen träffa överenskommelse om att istället för huvudregeln tillämpa annan pensionslösning avseende lönedelar mellan 7,5 inkomstbasbelopp och 30 inkomstbasbelopp. Sådan överenskommelse får endast gälla pensionsändamål och kan avse såväl ålders- som efterlevandepension.

Om arbetsgivaren står i begrepp att träffa överenskommelse med en tjänsteman om pensionslösning enligt alternativregeln ska arbetsgivaren underrätta berörd lokal tjänstemannapart vid företaget innan överenskommelse träffas. Skyldighet att lämna underrättelse föreligger inte i det fall tjänstemannen uppgett att hen inte är medlem i något fackförbund.

När överenskommelse träffats om att tillämpa alternativregeln för viss tjänsteman skall denna regel tillämpas så länge anställningen hos arbetsgivaren består.

### 5.3 Samordning

Ålderspensionen före 65 år enligt ovan ska minskas med

- sjukpenning från den allmänna försäkringen eller yrkes-/arbetskadeförsäkringen om tjänstemannen uppbär sjukpension enligt punkt 7 när hen uppnår pensionsåldern - se dock sista stycket under denna punkt,
- sjukersättning från den allmänna försäkringen,
- livränta från yrkes-/arbetskadeförsäkringen eller på grund av ersättningsplikt som åligger staten.

När sjukpenning betalas ut ska minskningen ske på lönedel intill 8,0 prisbasbelopp och vid övriga ersättningar på lönedel intill 7,5 prisbasbelopp.

Om ålderspensionen är reducerad på grund av att tjänstemannen inte har full pensionsgrundande tjänstetid skall avdragen i föregående stycke reduceras i motsvarande mån innan samordning sker.

Under den tid då tjänstemannen får sjukpenning gäller vidare följande.

Ålderspension skall vid full pensionsgrundande tjänstetid och fullständig arbetsförmåga alltid utges med 5 % av tjänstemannens pensionsmedförande lön intill 8,0 basbelopp. Om pensionen är reducerad på grund av att tjänstemannen inte har full pensionsgrundande tjänstetid eller om halv sjukpenning utges skall procenttalet 5 reduceras i motsvarande mån.

## **6 KTPK-Egenpension och Familjeskydd**

### **6:1 KTPK-Egenpension**

Tjänsteman erhåller KTPK-Egenpension i form av gruppension. För KTPK-Egenpension disponeras avgift av pensionsmedförande lön om 2,1 %.

KTPK-Egenpension tecknas såsom traditionell- eller fondförsäkring hos Folksam. Folksams försäkringsvillkor för de aktuella produkterna gäller.

Avstår tjänstemannen från att välja tecknas det en traditionell försäkring i Folksam utan återbetalningsskydd.

Överskott i försäkringen tillfaller tjänstemannens försäkring. Tjänstemannen kan välja återbetalningsskydd på vald försäkring.

#### **6.1.2 Tjänstemannens val av fonder**

Tillgängligt för tjänstemannens val är det urval av fonder som tillhandahålls av Folksams fondförsäkringsbolag och som godkänts av KTP-nämnden.

#### **6.1.3 Särskilda regler**

Om överenskommelse att tillämpa alternativreglerna i punkterna 5.2.2 och 8.3 träffas kan tjänstemannen disponera avgiften för KTPK-Egenpension för annan försäkringslösning.

#### **6.1.4 Flytt av kapital**

Tjänsteman har rätt att flytta hela eller delar av det intjänande kapitalet i KTPK- egenpension till annan försäkringsgivare som är godkänd av KFO och PTK.

Försäkringsgivaren och administratören av KTPK-valet har rätt att ta ut av KTP-nämnden godkända avgifter för att täcka kostnaden för flytt av kapital. Avgifterna tas ur tjänstemannens pensionskapital.

### **6:2 Fortsatt intjänande av pensionsrätt**

Vid avgång med pension före ordinarie pensionsålder, dock tidigast vid 62 års ålder, intjänar tjänstemannen fortsatt pensionsrätt vad beträffar ålderspension enligt punkt 5 och familjepensionen enligt punkt 8 samt KTPK-Egenpension fram till den ordinarie pensionsåldern. Intjänandet baseras på de avgifter som gällde för dessa förmåner vid avgången.

För det fortsatta intjänandet av pensionsrätt efter pensionsavgång enligt ovan gäller att tjänstemannen ska säga upp sin anställning i enlighet med bestämmelserna rörande uppsägning i gällande avtal om allmänna anställningsvillkor.

För fortsatt intjänande av pensionsrätt krävs däremot ej att någon ålderspension enligt punkt 5 eller punkt 6: 1 börjar utgå omedelbart efter pensionsavgången.

### **6:3 Familjeskydd**

Tjänsteman omfattas av familjeskydd enligt Folksam "Försäkringsvillkor för Familjeskydd".

Familjeskyddets omfattar 2 förhöjda prisbasbelopp per år som utbetalas under 5 år.

Tjänsteman som så önskar kan avstå från fortsatt familjeskydd för att arbetsgivarens premie istället tillfaller tjänstemannen som avsättning till KTPK-egenpension. Inför beslut om avstående av familjeskydd, ska tjänstemannen kunna begära information från Folksam om premiens storlek.

Tjänsteman som avstått från familjeskydd kan återinträda i detta utan hälsoprövning inom 12 månader efter familjehändelse. Med familjehändelse avses när tjänstemannen gift sig, blivit sambo eller fått barn. I övrigt kan återinträde ske efter hälsoprövning.

Den försäkrade kan aldrig omfattas av mer än en familjeskyddsförsäkring i KTP 2.

Tjänsteman omfattas av familjeskydd så länge anställningen består och vid anställningens upphörande gäller efterskydd under så lång tid tjänstemannen varit anställd, dock längst tre månader. Efterskyddet förlängs om tjänstemannen blir sjuk under tiden efterskyddet gäller. Efterskyddet förlängs med lika många dagar som sjukdomen varar.

Familjeskyddet utbetalas vid tjänstemannens dödsfall till dennes förmånstagare.

Anm: Vid införandet av Familjeskydd 2019-01-01 omfattas samtliga tjänstemän som intjänar förmån enligt KTP 2, av detta familjeskydd utan hälsoprövning.

### **6.4 Ursprunglig KTPK**

För ursprunglig KTPK som fribrevlades 1992 kan tjänstemannen som intjänat sådant fribrev flytta kapitalet i försäkringen till av tjänstemannen vald KTPK-egenpension.

### **6.5 Kompletterande premier**

Parterna är överens om att arbetsgivaren och lokal facklig organisation, samt förbundsparter kan överenskomma om avgifter till KTPK skall kunna kompletteras med ytterligare avgift.

Sådan överenskommelse kan även träffas mellan arbetsgivare och tjänsteman.

### **6.6 Förmånstagarförordnande avseende KTPK-Egenpension med återbetalningsskydd och Familjeskydd**

**GENERELLT FÖRORDNANDE**

Förmånstagare till varje månadsutbetalning av pension är den försäkrades make/maka, registrerad partner, sambo eller, om dessa inte finns, den försäkrades arvsberättigade barn - om inte den försäkrade skriftligen anmält annat förordnande till Folksam.

Make/maka är förmånstagare även när mål om äktenskapsskillnad pågår. Registrerad partner är förmånstagare även när mål om upplösande av partnerskap pågår.

Förmånstagaren kan senarelägga utbetalning av pension. Däremot kan inte förmånstagaren göra något eget förordnande.

Med sambo avses ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden stadigvarande sammanbor med den försäkrade, under förutsättning att även den försäkrade är ogift och att de:

- har eller har haft eller väntar barn tillsammans, eller
- tidigare har varit gifta eller registrerade partner, eller i vart fall
- stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader.

Om make/maka, registrerad partner eller sambo avlider innan pensionen betalats ut till fullo, inträder den försäkrades arvsberättigade barn som förmånstagare.

#### **SÄRSKILT FÖRORDNANDE**

Har den försäkrade skriftligen anmält annat förordnande än det ovan angivna, kan det endast omfatta personer vilka enligt inkomstskattelagen kan vara förmånstagare till pensionsförsäkring:

- a) make/maka, registrerad partner eller tidigare make/maka, registrerad partner
- b) sambo eller tidigare sambo
- c) barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person enligt a) eller b).

Omfattar förordnandet annan person, är det i denna del utan verkan.

För förmånstagare enligt a, b, och c ovan gäller att de är förmånstagare till varje månads utbetalning av pension.

En förmånstagare kan inte genom särskilt förordnande ges större rätt att förfoga över försäkringen än vad som gäller enligt det generella förordnandet.

Det senast registrerade förordnandet i KTP 2 gäller i KTP 2 till dess att den försäkrade ändrar eller återkallar det.

## **7 Sjukpension**

### **7:1 Rätt till sjukpension**

Rätt till sjukpension föreligger för tjänstemannen när

- hen är arbetsoförmögen till minst 25 procent på grund av sjukdom eller olycksfall och
- arbetsförmågan har förelegat i mer än 90 kalenderdagar i följd.

Om arbetsoförmågan ej förelegat i mer än 90 kalenderdagar i följd men tjänstemannen under den senaste 12-månadersperioden varit sjuk vid flera tillfällen, inträder rätt till sjukpension efter det att tjänstemannen varit arbetsoförmögen i sammanlagt 105 kalenderdagar under perioden.

I de 90 respektive 105 dagarna medräknas inte sjuktid före det att KTP 2 har börjat gälla för tjänstemannen.

Sjukpension utges

- fr o m den dag under vilken rätten till pension har inträtt enligt ovan
- t o m den sista dagen i sjukperioden eller t o m månaden före den under vilken ålderspensionen börjar utges.

## 7.2 Sjukpensionens storlek

Hel sjukpension utges vid fullständig arbetsoförmåga med följande procenttal av den pensionsmedförande lönen

Anm. Om arbetsgivaren anmält en pensionsmedförande lön med stöd av 3.1.1 skall sjukpensionen beräknas på pensionsmedförande lön enligt övriga regler i punkt 3.

Lön respektive lönedel pbb=prisbasbelopp ibb= inkomstbasbelopp	sjukpenning utges enl SFB t o m 90:e dagen	sjukpenning ut- ges enl SFB dag 91-360*	sjukpenning ut- ges enl SFB fr o m dag 361*	Sjuk- eller aktivi- tetsersättning utges enl SFB **
- 7,5 pbb	10 %	10 %	0 %	15 %
7,5 pbb – 8 pbb	10 %	10 %	0 %	65 %
8 pbb – 20 ibb	65 %	65 %	65 %	65 %
20 ibb – 30 ibb	32,5 %	32,5 %	32,5 %	32,5 %

\* I samma sjukfall

\*\* Dock inte om sjukpenning har utbetalats för samma tid.

Anm. För tjänsteman som inte är inskriven i svensk försäkringskassa och inte uppbär sjuklön skall sjuk-pensionen vara densamma som om hen omfattas av punkt 4 i de särskilda bestämmelserna vid utlandstjänstgöring.

Om arbetsoförmågan inte är fullständig utan partiell utges pensionen i proportion till graden av arbetsoförmågan.

Sjukpension utges ej under tid som ingår i sjuklöneperiod enligt lag.



## 7.2 Samordning

Sjukpensionen enligt ovan skall minskas enligt följande:

- med sjukpension enligt fribrev,
- på lönedel intill 7,5 prisbasbelopp med livränta från arbets-/yrkesskade-försäkringen eller på grund av ersättningsplikt som åligger staten.

## 8 Familjepension

### 8.1 Rätt till familjepension

Rätt till familjepension föreligger för tjänstemans make och barn när tjänstemannen avlider. Rätten består även efter det att tjänstemannen har uppnått pensionsåldern.

Adoption grundlägger ej pensionsrätt för barn och giftermål ej rätt till familjepension för make om adoptionen eller giftermålet äger rum

- efter det att tjänstemannen fyllt 60 år, eller
- när tjänstemannens arbetsförmåga var varaktigt nedsatt med minst 50 %, eller
- när tjänstemannen led av sjukdom som inom 6 månader efter adoptionen eller giftermålet ledde till tjänstemannens död.

Familjepension utges from månaden efter den under vilken tjänstemannen har avlidit och

- för make: tom den månad under vilken maken avlider eller gifter om sig,
- för barn: t o m den månad under vilken barnet fyller 20 år eller dessförinnan avlider. Om emellertid barnet när det fyller 20 år är fullständigt och varaktigt arbetsförmöget har barnet rätt till familjepension så länge detta förhållande består.

#### 8.1.1 Avstående av familjepension

Tjänstemannen har rätt att avstå från framtida intjänande av familjepension enligt punkt 8. Frigjord avgift från denna förmån får istället användas för att förstärka KTPK-Egenpension enligt punkt 6. Redan intjänad familjepension omvandlas till fribrev och hanteras enligt bestämmelserna för detta.

### 8.2 Familjepensionens storlek

Hel familjepension (= familjepension vid full pensionsgrundande tjänstetid) utges med ett belopp som bestäms för varje kalendermånad med utgångspunkt från

- ett grundbelopp enligt följande, och
- antalet förmånstagare vid månadens ingång enligt följande.

Grundbeloppet utgörs av följande procenttal av den pensionsmedförande lönen:

Lön respektive lönedel		Grundbelopp
7,5 inkomstbasbelopp	- 20 inkomstbasbelopp	32,50 %
20 inkomstbasbelopp	- 30 inkomstbasbelopp	16,25 %

Hel familjepension utges med nedan angivna procenttal av grundbeloppet:

Förmånstagare	Familjepension i % av grundbeloppet
Efterlevande make	
utan barn	100
med 1 barn	130
med 2 barn	150
med fler än 2 barn	150 +
+ för varje ytterligare barn	10
Enbart barn	
1 barn	75
2 barn	110
3 barn	135
4 barn	150
fler än 4 barn	150 +
+ för varje ytterligare barn	10

Om den pensionsgrundande tjänstetiden inte är full reduceras pensionen enligt bestämmelserna i punkt 4.

Anm. Villkoren i detta avtal rörande make ska jämväl gälla beträffande registrerad partner enligt lag om registrerat partnerskap.

### 8.3 Alternativregel

För tjänsteman med pensionsmedförande lön överstigande 10 inkomstbasbelopp kan arbetsgivaren och tjänstemannen träffa överenskommelse om att istället för huvudregeln tillämpa en annan pensionslösning avseende lönedelar mellan 7,5 inkomstbasbelopp och 30 inkomstbasbelopp. För sådan överenskommelse gäller i tillämpliga delar vad som sägs i punkt 5:2.2.

## 9 Särskild änklingspension

Bestämmelserna i punkt 9 upphörde att gälla vid utgången av 1989.

### Övergångsbestämmelse

Särskild änklingspension efter tjänsteman som avlidit före 1990 utges enligt hittillsvarande regler. Make till tjänsteman som avlider senare än 1989 har rätt till särskild änklingspension enligt hittillsvarande regler om äktenskapet ingåtts före 1990 och mannen är född 1929 eller tidigare.

Den särskilda änklingspensionen ska minskas med omställningspension och särskild efterlevandepension enligt lagen om allmän försäkring samt familjeskydd enligt punkt 6:3.

## **10           Fribrev**

Om tjänstemannen slutar sin anställning efter 28 års ålder men före pensionsåldern har hen rätt till fribrev på den intjänade pensionsrätten för ålderspension, KTPK-Egenpension och, i förekommande fall, familjepension.

Om arbetsgivaren tryggar ålderspension och KTPK i ursprunglig form genom pensionsstiftelse ska fribrev beräknas på samma sätt som vid försäkring i Folksam. Arbetsgivaren har rätt att inlösa fribrevet i Folksam.

## **11           Förtida - och uppskjutet uttag**

Tjänsteman som lämnar sin anställning har rätt att ta ut ålderspension i förtid; dock tidigast från 55 års ålder. KTPK-Egenpension som uttas i förtid omräknas enligt särskilda regler.

Tjänsteman har vidare rätt att uppskjuta uttaget av ålderspension enligt punkt 5 och/eller KTPK-Egenpension enligt punkt 6:1. Härvid ska pensionen omräknas.

Omräkningarna av ålderspension och KTPK-Egenpension ska ske med tillämpning av antagandena i Folsams försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag.

## **12           Pensionsbesked**

Folksam utfärdar i enlighet med KTP-nämndens anvisningar ett pensionsbesked till den anställde avseende KTP 2 och KTPK-Egenpension.

Tjänstemannens arbetsgivare har rätt att från Folksam få uppgift om värdet av intjänad pensionsrätt, till den del uppgifterna behövs för att bedöma arbetsgivarens avdragsrätt för pensionskostnader.

## **13           Garantibestämmelse**

### **13.1**

Har arbetsgivare i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till KTP 2 i KTP-planen enligt av avtalsparterna träffade överenskommelser men sedan försummat detta, lämnas likväl ersättning i samma utsträckning som om försäkringsavtal träffats enligt villkoren i denna plan till den som arbetar inom det sakliga tillämpningsområdet för sådant av arbetsgivaren träffat kollektivavtal som anges i 13:2 nedan.

Denna garanti omfattar ej

- annan ordinarie pensionsålder än 65 år om utfästelse härom skett på annat sätt än i kollektivavtal,
- lönehöjning under de senaste 24 månaderna "före garantifallet" till den del den överstiger det tal som avtalsparterna enligt punkt 3:3 fastställt för respektive år,
- annan pensionsgrundande tjänstetid i anställning än sådan som anges i punkt 4,
- ålderspension på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp eller familjepension eller överenskommelse om annan pensionslösning om överenskommelse träffats om att tillämpa alternativreglerna enligt punkt 5:2 och punkt 8.3.
- kompletterande premier

Om arbetsgivare inte fullgör betalningsskyldighet för överenskommen alternativ pensionslösning enligt punkt 5:2 och punkt 8.3 gäller garantin enligt huvudregeln om tjänstemannen påkallar detta, dock högst 1 år tillbaka.

### **13.2**

Ovan upptagna garantiregel gäller för kollektivavtal om allmänna anställningsvillkor för tjänsteman vari upptagits bestämmelse om avdelning 2 i KTP-planen och som träffats med förbund inom PTK. Garantiregeln gäller även för annat kollektivavtal för tjänstemän om avtalsparterna godkänner detta. Som en följd av garantiregeln kan skadestånd på grund av kollektivavtalsbrott inte krävas av arbetsgivaren.

Garantiregeln gäller även för sådan tjänsteman vars anställning uppfyller de förutsättningar som gäller för att tjänstemannen ska kunna omfattas av "Avtal om social trygghet vid utlandstjänstgöring" om arbetsgivaren för sin verksamhet i Sverige är bunden av sådant kollektivavtal för tjänstemän som sägs i föregående stycke.

### **13.3**

Med tjänsteman förstås anställd som omfattats av mellan avtalsparterna träffade avtal om allmänna anställningsvillkor för tjänstemän.

I annat fall sker bedömningen om vilken personalkategori den anställde tillhör med utgångspunkt från det kollektivavtal som skulle ha gällt för den verksamhet hos arbetsgivaren vari den anställde sysselsätts, om arbetsgivaren som ansluten till KFO ingått kollektivavtal för verksamheten.

## **14 Tolkning, tvister mm**

### **14.1 Tolkning m.m.**

En särskild nämnd - KTP-nämnden - skall svara för tolkningen av de bestämmelser och villkor som gäller för KTP 2 samt fylla de funktioner i övrigt som framgår av bestämmelserna avseende KTP - planens avdelning 2. Nämnden skall i övrigt vara rådgivande till Folksam.

KTP-nämnden består av tre representanter utsedda av KFO och tre representanter utsedda av PTK. Beslut av nämnden ska vara enhälligt.

Arbetsgivare eller tjänsteman kan begära att frågor som angår hen tas upp till behandling i KTP-nämnden.

### **14:2 Tvister**

Uppkommer tvist om tolkning och tillämpning av försäkringsavtal, försäkringsvillkor eller andra bestämmelser rörande KTP 2 har part i tvisten alltid rätt att hänskjuta denna till bindande avgörande av Pensionsskiljenämnden.

Pensions-skiljenämnden består av två ledamöter utsedda av KFO och två ledamöter utsedda av PTK samt två suppleanter utsedda av vardera organisationen. De så utsedda ledamöterna utser gemensamt opartisk ordförande.

Skiljedom skall vara meddelad inom ett år räknat från dag då skiljeförfarande påkallats, såvida inte parterna i tvisten enas om annan tidsfrist.

Innan tvist upptas till avgörande i skiljenämnd skall ärendet ha behandlats i KTP-nämnden.

#### **14:3 Vite**

Underlåter arbetsgivare, som enligt kollektivavtalet är förpliktigad därtill, att ansluta sig till avdelning 2 i KTP-planen gäller följande.

KTP-nämnden äger - om samtliga ledamöter i den är ense - vid vite av belopp som nämnden bestämmer, förelägga arbetsgivaren att inom av nämnden angiven tid fullgöra sin skyldighet enligt avtalet.

Fråga om utdömande av förfallet vite ska prövas av Pensions-skiljenämnden.

Vite som utdöms ska tillfalla Folksam, som disponerar över detta enligt särskilt förvaltningsuppdrag.

#### **15 Giltighetstid**

Parterna är ense om att överenskommelsen om tjänstepension mellan KFO och PTK gäller tillsvidare med en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader.

## **B Övergångsbestämmelser**

Övergångsbestämmelserna i 1977 års KTP-plan gäller fortfarande.

## **C Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring**

### **1.**

Dessa särskilda bestämmelser gäller som ändring i och tillägg till KTP 2 för tjänstemän som anges i punkt A 2.7.

Bestämmelserna i punkterna 3 och 4 gäller inte för tjänstemän som tjänstgör i annat EU/EES-land eller i annat land med vilket Sverige ingått en socialförsäkringskonvention.

### **2.**

Avgift enligt punkt 3 skall minskas med premier för annan av arbetsgivaren betald försäkring samt med arbetsgivaravgifter för utländsk socialförsäkring, för motsvarande förmåner. I övrigt sker samordning i fråga om ersättning som den anställde kan erhålla från annan av arbetsgivaren betald försäkring, annan förmån som arbetsgivaren utger, utländsk socialförsäkring eller arbetsskadeförsäkring eller enligt utländska skadestånds rättsliga regler samt ersättningar genom liknande förutnämnda förmåner. Samordning sker då enligt regler som uppställs för varje enskilt land.

### **3.**

Ålderspension: Arbetsgivaren skall för tjänsteman som är född år 1954 eller senare och för vilken arbetsgivaren inte betalar lagstadgad ålderspensionsavgift i Sverige, utöver avgifter enligt KTP 2 avsnitt A betala nedanstående ålderspensionsavgift till en individuell tjänstepensionsförsäkring på tjänstemannens lön upp till 7,5 inkomstbasbelopp.

Ålder	Procentsats
18- 29 år	9,4 %
30- 39 år	11,3 %
40-49 år	13,5 %
50- 59 år	16,5 %
60- 64 år	18,5 %

För tjänstemän som är födda 1953 eller tidigare skall avgiften minskas på följande sätt:

Född år	Minskning med
1953	1/20
1952	2/20
1951	3/20
1950	4/20

1949	5/20
1948	6/20
1947	7/20
1946	8/20
1945	9/20
1944	10/20
1943	11/20
1942	12/20
1941	13/20
1940	14/20

#### 4.

Efterlevandepension: Arbetsgivaren skall för tjänsteman, för vilken arbetsgivaren inte betalar lagstadgad efterlevandepensionsavgift i Sverige, på tjänstemannens lön upp till 7,5 inkomstbasbelopp teckna en individuell tjänstepensionsförsäkring i Folksam.

Försäkringen är utformad så att tjänstemannens efterlevande ges ett skydd om tjänstemannen avlider under tjänstgöringen utomlands. Försäkringsskyddet inträder från och med andra kalenderåret efter det år, då tjänstemannen började tjäna in KTP Utland. Försäkringsskyddet gäller under hela den fortsatta tid under vilken den tjänstemannen tjänar in KTP Utland och längst intill månaden innan den tjänstemannen fyller 65 år. Om premiebetalning för KTP Utland upphör före 65 år fortsätter försäkringsskyddet att gälla till och med slutet av det tredje kalenderåret efter att premiebetalning upphörde, dock längst intill månaden innan tjänstemannen fyller 65 år. Om tjänstemannen avlider under tid som försäkringsskydd gäller enligt ovan, utbetalas efterlevandepension enligt följande;

- Till den försäkrades make /maka, registrerad partner eller sambo\* utbetalas 1,0 inkomstbasbeloppet år under fem år, vilket förlängs till dess att yngsta barnet fyller 12 år. Med barn avses den avlidnes egna biologiska barn och adopterade barn där adoptionen skett innan den avlidne fyllt 60 år. Den sistnämnda begränsningen gäller inte om det adopterade barnet/barnen är den avlidnes makas/makes/registrerad partners barn eller om mer än fem år förflutit sedan adoptionstidpunkten vid dödsfallet.
- Till vart och ett av den försäkrades barn utbetalas 0,5 inkomstbasbelopp per år fram till och med månaden innan barnet fyller 20 år. Definitionen av förmånsberättigat barn är detsamma som i punkten ovan.



- Oavsett vad som sägs i punkterna ovan upphör pensionsutbetalningen från och med månaden efter det att förmånstagaren avlidit. Eventuella försäkringsfall som inträffat före 1/1 2005 regleras enligt tidigare gällande regler. Den sk ATP kompensation för efterlevandepension som följer av "Avtal om social trygghet för tjänstemän vid utlands-tjänstgöring" som gällde för perioden före 1 januari 2005 är inte fribrevsgrundande.

Anm: \* Med sambo avses samma begrepp som används för KTP-planens Familjeskydd.

## 5.

Sjukpension: Beträffande sjukpensionens storlek enligt punkt 7.2 i KTP 2 gäller följande tillägg:

För utlandstjänstgörande tjänsteman som inte erhåller sjukpenning, sjuk- eller aktivitetsersättning enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) och ej uppbär sjuklön från arbetsgivaren är sjukpensionen, för lönedelar under 8,0 prisbasbelopp, 90 procent av den pensionsmedförande lönen under längst 360 kalenderdagar och för tid därefter 80 procent.

Anm: Försäkringen meddelas av Folksam.

## 6.

Utlandstjänstgörande tjänsteman som efter återkomsten till Sverige inte erhåller anställning och därigenom ej heller får rätt till sjukpenning enligt SFB har rätt till sjukpension enligt KTP 2 punkt 7.1, utan iakttagande av den eljest gällande karenstiden 90 kalenderdagar. Utbetalning av pension kan även avse kortare tid än en kalendermånad.

## 7.

Garanti gäller för bortfall av utländsk pension med vilken samordning skett enligt punkt 2. En förutsättning är dock att bortfallet per månad motsvarar minst 0,4 % av prisbasbeloppet. Den försäkrade skall anmäla och kunna styrka bortfallet av pensionsförmån. Vidare sträcker sig garantin för eventuellt bortfall endast till det högsta belopp som skulle utgått enligt KTP 2 om samordning inte skett.

## 8.

Om försäkringsgivare så påfordrar är den anställde skyldig att vid sjukdom återvända till Sverige.

## 9.

Som grund för bestämmande av pensionsmedförande lön för utlandsanställda skall sådana lönetillägg som betingas av ökade levnadskostnader och andra särskilda förhållanden i sysselsättningslandet inte ingå.

## 10.

### Övergångsregler

För tjänstemän som omfattades av de särskilda bestämmelserna vid utlandstjänstgöring i denna plan under perioden 1 oktober 1985 till och med 31 december 2004 och som inte uppnått KTP 2:s pensionsålder eller i övrigt avgått med ålderspension vid nämnda ikraftträdandetidpunkt gäller följande;

- A. Ålderspension: kompensation för inkomst- och premiepension utgör för varje sådan hel förlorad månad en förmån om 0,12 % av den pensionsmedförande lönen, upp till 7,5 basbelopp. Samordning sker i fråga om ersättning som den anställda kan erhålla från annan av arbetsgivaren betald försäkring, annan förmån som arbetsgivaren utger, utländsk socialförsäkring eller arbetskadeförsäkring eller enligt utländska skadeståndsrättsliga regler samt ersättningar genom liknande förutnämnda förmåner.

För tjänstemän som är födda 1953 eller tidigare skall förmånen minskas på följande sätt:

Födda år	Minskning med
1953	1/20
1952	2/20
1951	3/20
1950	4/20
1949	5/20
1948	6/20
1947	7/20
1946	8/20
1945	9/20
1944	10/20
1943	11/20
1942	12/20
1941	13/20
1940	14/20

B. Tjänstemän födda 1953 eller tidigare erhåller vidare en kompensation för eventuell förlust på grund av utlandstjänstgöringen i intjänande av ATP. Kompensation skall beräknas enligt tidigare regler för KTP Utland. Förmånen ska minskas på följande sätt:

Födda år	Minskning med
1953	19/20
1952	18 /20
1951	17/20
1950	16/20
1949	15/20
1948	14/20
1947	13/20
1946	12/20
1945	11/20
1944	10/20
1943	9/20
1942	8/20
1941	7/20
1940	6/20

C. ATP-garanti 94-12-31 . Denna punkt omfattar enbart personer födda tidigast 1938 och senast 1953. De omfattas även om de uppnått ordinarie pensionsålder eller i övrigt avgått med ålderspension. Som kvalifikationstid kan tillgodoräknas enbart tid då tjänstemannen omfattats av KTP Utland med rätt till " ATP-kompensation " dvs punkt C i KTP 2 "Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring" och längst tom 1994-12-31.

Kompensationen beräknas som skillnaden mellan;

1. Det garantibelopp i till och med 1994-12-31 intjänad ålderspension i ATP och Folkpension som hade gällt i den allmänna försäkringen om även ovan nämnd kvalifikationstid hade varit ATP-grundande, samt
2. Summan av faktisk svensk allmän ålderspension och övrig ålderspensionskompensation enligt KTP Utland samt eventuella samordningsavdrag, vid pensionsuttag från 65 års ålder. Kompensationen beräknas och tillerkänns av Folksam när tjänstemannen uppnår KTP 2:s pensionsålder eller dessförinnan avgår med pension.

**D. Efterlevandepension: eventuella försäkringsfall prövas enligt tidigare gällande regler.**

**Anm: Försäkringarna meddelas i Folksam. Finansiering av dessa övergångsregler sker genom de avgifter arbetsgivaren betalat fram till och med 2004-12-31 och Folksams överskottsmedel.**

## D

### **Tillämpningsregler avseende vissa undantag från skyldighet att ansluta tjänsteman till KTP 2 (Bilaga till förhandlingsprotokoll 2003-06-27)**

#### 1.

Skyldighet att ansluta tjänsteman till KTP 2 gäller ej tjänsteman som är företagare eller i företaget verksam make till företagaren. Som företagare betraktas

- i företag som ej är juridisk person samtliga ägare - i handelsbolag samtliga ägare
- i kommanditbolag komplementär
- i aktiebolag aktieägare som ensam eller sammanräknad med annan aktieägare som är make, förälder eller barn till honom äger minst en tredjedel av aktierna i bolaget.

KTP-nämnden kan, om särskilda skäl föreligger, medge att även annan ägare får betraktas som företagare och därmed undantas från KTP 2.

#### 2.

Skyldighet att ansluta tjänsteman till KTP 2 gäller ej verkställande direktör i aktiebolag, ekonomisk förening samt tjänsteman i befattningsskikt högre än 2 i befattningsnomenklaturen.

KTP-nämnden kan, om särskilda skäl föreligger, medge undantag från skyldigheten att till KTP 2 ansluta annan tjänsteman i företagsledande ställning eller därmed jämförlig ställning.

För vissa befattningar kan befattningsnomenklaturen vara mindre lämplig för att avgöra om kollektivavtalet skall tillämpas. KTP-nämnden kan, om en strikt tillämpning av befattningsnomenklaturen skulle ge ett uppenbart missvisande resultat, medge undantag från skyldigheten att ansluta tjänsteman till KTP 2.

#### 3.

I fall där företag nyansluts till KTP 2 förekommer att för tjänstemannen redan tecknats försäkring om annan tjänstepension än KTP 2.

Tjänsteman anställd vid företag som ansluts till KTP 2 får undantas från denna plan under förutsättning att han kvarstår i före anslutningen tecknad försäkring om annan tjänstepension och om skriftlig överenskommelse härom föreligger mellan arbetsgivaren och tjänstemannen.

#### 4.

För tjänsteman som enligt punkterna 1-3 undantagits från anslutning till KTP 2 gäller ej garantiregeln i punkt 13 i KTP 2.

#### 5.

Tjänsteman som medgivits undantag får senare anslutas till KTP 2 endast efter medgivande av KTP-nämnden. Får sådan anslutning till KTP 2 kan, om så erfordras, särskilda villkor fastställas.

**ITP 1 (KTP 1)**



## ITP-planen (2015-06-01)

Avtal om ITP-planen  
mellan ..... (arbetsgivareförbundet)  
och ..... (tjänstemannaförbundet)  
eller –förbunden) för tjänstemän med undantag för befattningsskikt högre än 2 i be-  
fattningsnomenklaturen, anställda hos arbetsgivare som är anslutna till .....  
(arbetsgivareförbundet).

Begreppet "tjänsteman" i texten nedan innefattar arbetsledare.

### Avsnitt A

#### ITP-planen – avdelning 1

För ITP-planen avdelning 1 gäller dessa bestämmelser samt försäkringsgivarens/för-  
valtarens, av Svenskt Näringsliv och PTK godkända, villkor för respektive förmån.  
Vidare gäller de bestämmelser i övrigt som Svenskt Näringsliv och PTK träffat över-  
enskommelse om.

##### 1. Förmåner

Ålderspension	Se punkt 7
Efterlevandeskydd	
Återbetalningsskydd	Se punkt 8.1
Familjeskydd	Se punkt 8.2
RisKFörsäkringar	
Sjukpension	Se punkt 9
Avgiftsbefrielseförsäkring	Se punkt 10
Förmåner vid utlandstjänstgöring	Se punkt 13

##### 2. Anslutning till ITP-planen

2.1 Anslutning till ITP-planen sker genom att arbetsgivaren tecknar pensionerings-  
avtal med Collectum AB (Collectum), som företräder försäkringsgivare och övriga  
förvaltare inom ITP-planen.

Av pensioneringsavtalet skall framgå vid vilken tidpunkt avtalet, i enlighet med av  
Svenskt Näringsliv och PTK godkända regler, träder i kraft. Försäkringsavtal mellan  
arbetsgivare och försäkringsgivare träder i kraft vid samma tidpunkt. Om i punkt 14  
angiven garanti gäller för någon anställd, skall pensioneringsavtal tecknas att gälla  
fr o m den tidpunkt från vilken garantin gäller.

Har arbetsgivaren i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till ITP-planen skall kollektivavtalet anges i pensioneringsavtalet.

2.2 Pensioneringsavtal kan inte av någon part sägas upp så länge arbetsgivaren beträffande någon kategori av anställda är bunden av sådant kollektivavtal som medför att anställd kan omfattas av i punkt 14 angiven garanti.

I övriga fall kan pensioneringsavtal träda ur kraft tidigast vid utgången av månaden närmast efter den månad arbetsgivaren eller Collectum sagt upp avtalet.

Collectum kan säga upp pensioneringsavtalet om arbetsgivaren inte i rätt tid betalat förfallna premier och räntor. Collectum kan även säga upp pensioneringsavtalet om arbetsgivaren underlåtit att lämna debiteringsunderlag för avgifter eller de uppgifter i övrigt som erfordras för att fastställa förmånerna enligt ITP-planen.

2.3 Arbetsgivare som i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till ITP-planen, men där kollektivavtalet innehåller bestämmelser som avviker från överenskommelsen om ITP-planen mellan Svenskt Näringsliv och PTK, får träffa pensioneringsavtal med Collectum endast efter godkännande av ITP-nämnden.

Träffas ändå pensioneringsavtal på grund av att arbetsgivaren inte lämnat uppgift om avvikande kollektivavtal gäller pensioneringsavtalet endast enligt överenskommelsen om ITP mellan Svenskt Näringsliv och PTK.

### **3. Omfattning**

3.1 Planen omfattar alla anställda tjänstemän hos arbetsgivare som tillämpar ITP-planen.

Följande personer omfattas inte av planen:

- företagare och maka/make eller registrerad partner till företagare,
- VD,
- annan tjänsteman i företagsledande eller därmed jämförlig ställning som medgetts undantag av ITP-nämnden.

Som företagare betraktas

- i företag som inte är juridisk person samtliga ägare
- i handelsbolag samtliga ägare
- i kommanditbolag komplementären
- i aktiebolag, aktieägare vars aktieinnehav för sig eller sammanräknat med aktier som ägs av maka/make eller registrerad partner, förälder eller barn till aktieägaren, uppgår till minst en tredjedel av aktierna i bolaget.

ITP-nämnden kan, om särskilda skäl föreligger, medge att även annan ägare får betraktas som företagare och därmed undantas från ITP-planen.

Tjänsteman anställd vid företag som anslutes till ITP-planen får undantas från denna under förutsättning att tjänstemannen kvarstår i före anslutning gällande pensionsplan och om skriftlig överenskommelse härom föreligger mellan arbetsgivaren och tjänstemannen.

3.2 Planen gäller från och med den månad tjänstemannen fyller



- 18 år, vad den avser sjukpension och
  - 25 år, vad den avser ålderspension och avgiftsbefrielseförsäkring,
- till och med månaden före den under vilken tjänstemannen fyller 65 år.

Vid fortsatt anställning efter att tjänstemannen fyllt 65 år kan arbetsgivaren träffa överenskommelse med tjänstemannen om att avgift för ålderspension skall erläggas.

3.3 Med tjänsteman förstås anställd som omfattas av mellan medlemsförbund inom Svenskt Näringsliv och PTK träffade avtal om allmänna anställningsvillkor för tjänstemän.

För anställda som inte omfattas av kollektivavtal enligt ovan sker bedömningen om vilken personalkategori den anställde tillhör med utgångspunkt i det kollektivavtal som skulle ha gällt för den verksamhet hos arbetsgivaren vari den anställde är sysselsatt.

3.4 Om tjänstemannens hälsotillstånd vid den tidpunkt då planen enligt ovan skulle ha blivit gällande för tjänstemannen är sådant att han/hon enligt ITP-planens hälso- och provningsregler inte kan försäkras, gäller planen först då tjänstemannen är arbetsför i den anställning som ligger till grund för inträdet i planen. Partiell arbetsför tjänsteman beviljas försäkring för den lön och arbetstid som motsvarar arbetsförmågan.

#### **4. Planens finansiering**

Arbetsgivaren betalar avgifter för respektive förmån i ITP-planen i enlighet med de instruktioner som meddelas av Collectum. Instruktionerna skall vara godkända av ITP-nämnden.

#### **5. Inkomst- och prisbasbeloppet i ITP-planen**

Med inkomstbasbeloppet i ITP-planen avses det inkomstbasbelopp som för varje år fastställs enligt 58 kap 27 § i Socialförsäkringsbalken (SFB).

Med prisbasbeloppet i ITP-planen avses det prisbasbelopp som för varje år fastställs enligt 2 kap 7 § i SFB.

#### **6. Pensionsmedförande lön**

ITP-planens förmåner beräknas med utgångspunkt från en pensionsmedförande lön. Denna utgörs av kontant utbetald bruttolön. I den pensionsmedförande lönen ingår inte kostnadsersättningar (skattefria eller skattepliktiga).

#### **7. Ålderspension**

##### **7.1 Intjänande av ålderspension**

Intjänande av ålderspension sker genom att arbetsgivaren månatligen betalar en avgift till den anställdes ålderspension från och med den månad tjänstemannen fyller 25 år till och med månaden före den under vilken tjänstemannen fyller 65 år. Om anställningen fortsätter efter det att tjänstemannen uppnått denna ålder kan avgiften erläggas om arbetsgivaren och tjänstemannen träffar överenskommelse om detta.

Avgiften beräknas i procent på tjänstemannens pensionsmedförande lön.

Avgiften skall vara 4,5 procent på den anställdes pensionsmedförande lön på lönedelar upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp. På lönedelar som för viss månad överstiger 7,5 inkomstbasbelopp/12 skall avgiften vara 30,0 procent.

## **7.2 Kompletterande avgifter**

Parterna är överens om att arbetsgivare och lokal facklig organisation, samt förbundsparter, kan överenskomma om att avgifterna till ålderspensionen skall kunna kompletteras med ytterligare avgift. Sådan överenskommelse kan även träffas mellan arbetsgivare och tjänsteman.

## **7.3 Val av förvaltare och disposition av avgiften**

Tjänstemannen väljer själv en eller flera förvaltare av avgiften. Minst 50 % av avgiften skall placeras i en traditionell pensionsförsäkring. Överskott i försäkringen tillfaller tjänstemannens försäkring. För pensionsstiftelse och kontoföring, se nedan.

Tjänstemannen kan välja återbetalningsskydd på vald försäkring (se 8.1). En del av avgiften till ålderspensionen kan också användas för familjeskydd (se 8.2). Även den som har rätt till avgiftsbefrielseförsäkring utan att vara anställd kan välja förvaltare och hur avgiften skall disponeras. För val av återbetalningsskydd eller familjeskydd erfordras i vissa fall hälsoprövning.

Gjort val anmäls till Collectum. Anmält val gäller tills nytt val sker.

Avstår tjänstemannen från att välja är det försäkringsbolag som ITP-nämnden bestämmer försäkringsgivare för en traditionell pensionsförsäkring, men utan återbetalningsskydd och familjeskydd.

### *Försäkring*

Tjänstemannen kan välja pensionsförsäkring hos försäkringsgivare som träffat administrationsavtal med Collectum.

Vid försäkring är arbetsgivaren försäkringstagare. I fråga om rätten till försäkringsförmån anses varje tjänsteman som försäkringstagare.

I fråga om återbäring gäller försäkringsgivarens försäkringstekniska riktlinjer.

### *Tryggande i arbetsgivarens egen regi*

Tjänstemannens arbetsgivare kan, efter godkännande av ITP-nämnden, som ett alternativ till pensionsförsäkring erbjuda förvaltning av tjänstemannens pensionsavgift i egen regi, tryggad genom bokföring av pensionsskuld eller avsättning till pensionsstiftelse. Om alternativet avser den del av avgiften som skall placeras på bestämt sätt skall samma avkastning garanteras som i en traditionell pensionsförsäkring. Tryggande i egen regi skall vara kreditförsäkrat.

Arbetsgivaren skall på sätt som anges när erbjudandet ges vid varje tidpunkt kunna lösa in åtagandet i en ålderspensionsförsäkring hos försäkringsgivare som meddelar traditionell pensionsförsäkring med garanterad avkastning inom ITP.

Arbetsgivaren skall ha träffat administrationsavtal med Collectum. För arbetsgivares förvaltning i egen regi gäller särskilda bestämmelser.

#### **7.4 Flytt av kapital**

Tjänstemannen har rätt att flytta hela eller delar av det intjänade pensionskapitalet till annan förvaltare som meddelar ITP enligt dessa regler. Försäkringsgivarna och Collectum har rätt att ta ut av ITP-nämnden godkända avgifter för att täcka kostnaden för flytt av kapital. Avgifterna tas ut av tjänstemannens pensionskapital.

Om Collectum, efter ITP-nämndens godkännande, säger upp administrationsavtal med en försäkringsgivare som meddelar ITP skall pensionskapitalet i ITP-försäkringarna kunna flyttas till annan försäkringsgivare för ITP. Detta sker enligt särskilda regler som fastställs av ITP-nämnden. För det fall arbetsgivare inte längre skall trygga åtaganden enligt denna plan i egen regi, skall åtagandena lösas in i en traditionell pensionsförsäkring för ITP.

#### **7.5 Pensionens storlek**

Avgifterna skall finansiera en livsvarig pension. Denna kan dock, om tjänstemannen så önskar, betalas ut helt eller delvis under en begränsad tid om minst fem år. Pensionen betalas ut från och med den månad under vilken tjänstemannen fyller 65 år eller annan tidpunkt som den anställde begär. Pensionen utbetalas normalt månadsvis i efterskott. Utbetalning pågår längst till och med den månad då tjänstemannen avlider.

Pensionens storlek är bland annat beroende av värdet av tillgodoräknade avgifter och avkastningen på dessa, åldern vid utbetalningens början samt valet mellan livsvarig och tidsbegränsad utbetalning. Pensionen skall beräknas lika för kvinnor och män.

Pensionen kan tidigast börja utbetalas från 55 års ålder.

### **8. Efterlevandeskydd**

#### **8.1 Återbetalningsskydd**

Tjänstemannen kan välja att ha återbetalningsskydd i sin ålderspension. Återbetalningsskydd innebär att pension till förmånstagare enligt punkt 8.3 utbetalas vid tjänstemannens dödsfall.

Vid dödsfall innan ålderspensionen börjat utbetalas till tjänstemannen, utbetalas värdet av ålderspensionen till förmånstagare under en tid av fem år.

Vid dödsfall efter det att livsvarig ålderspension börjat utbetalas till tjänstemannen fortsätter utbetalningarna som återbetalningsskydd till förmånstagare och upphör senast 20 år efter det att ålderspensionen börjat utbetalas.

Vid dödsfall efter det att tidsbegränsad ålderspension har börjat utbetalas till tjänstemannen, fortsätter utbetalningarna till förmånstagare under längst så lång tid som återstår av den avtalade tiden för utbetalning av ålderspensionen.

Om återbetalningsskydd väljs senare än vid första möjliga valtillfälle eller mer än tolv månader efter en familjehändelse erfordras hälsodeklaration. Med familje-

händelse avses när en tjänsteman gifter sig, blir sambo eller får barn.

Återbetalningsskyddet omfattar normalt hela det pensionskapital som tjänats in i avgiftsbestämd ålderspension, oavsett förvaltare. För tjänsteman som lider av allvarlig sjukdom beviljas dock återbetalningsskyddet enbart avseende avgifter som tjänas in från och med månaden efter valet av återbetalningsskydd.

Tjänstemannen kan inte välja till återbetalningsskydd efter det att ålderspensionen börjat utbetalas. Däremot kan tjänstemannen välja bort återbetalningsskydd även efter det att ålderspensionen börjat utbetalas.

Förmånstagare kan överenskomma med försäkringsbolaget om annan utbetalningstid, om respektive försäkringsbolags villkor tillåter detta.

## **8.2 Familjeskydd**

Tjänsteman som omfattas av avgiftsbestämd ålderspension kan anmäla sig till/ansöka om försäkring för familjeskydd. Försäkringen är en efterlevandepension som betalas ut till insatta förmånstagare om tjänstemannen skulle avlida under försäkringstiden.

Anmälan till/ansökan om försäkring för familjeskydd sänds in till Collectum. Försäkringsgivare är Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt (Alecta).

### *8.2.1 Familjeskyddets omfattning*

Försäkringsbeloppet för familjeskyddet utgörs av antingen 1.0, 2.0, 3.0 eller 4.0 prisbasbelopp per år. Det årliga beloppet betalas ut med en tolfedel varje månad i fem, tio, femton eller tjugo år, dock inte längre än tio månaden före den varunder tjänstemannen skulle ha fyllt 70 år.

Tjänstemannen kan, efter hälsodeklaration, höja försäkringsbeloppet eller välja en annan utbetalningstid. Sådan förändring träder i kraft samma dag som skriftlig ansökan inkommit under förutsättning att Collectum bedömt att tjänstemannens avgift för ålderspension räcker till för den ändrade försäkringen. För tjänsteman som lider av allvarlig sjukdom beviljas inte höjning av försäkringsbelopp.

### *Option vid familjehändelse*

Om familjeskydd väljs inom tolv månader efter en familjehändelse finns en option att utan hälsoprövning få teckna ett totalt familjeskydd på högst två prisbasbelopp under fem år eller ett prisbasbelopp under tio år. Om sådant familjeskydd redan är tecknat kan optionen inte utnyttjas, utan varje ytterligare höjning kräver godkänd hälsoprövning.

Med familjehändelse avses när en tjänsteman gifter sig, blir sambo eller får barn.

### *8.2.2 Försäkringsskyddets ikraftträdande*

Försäkringsskyddet för familjeskydd träder i kraft samma dag som skriftlig ansökan inkommit till Collectum från tjänsteman som omfattas av avgiftsbestämd ålderspension. Om familjeskydd väljs senare än vid första möjliga valtillfälle eller mer än tolv månader efter en familjehändelse erfordras hälsodeklaration.

Innan tjänstemannen gjort sitt första val av förvaltare för sin ålderspension gäller ett förskydd under den tid som parterna i ITP-nämnden i samråd med Alecta bestämmer.

Förskyddet utgör två prisbasbelopp med utbetalning under fem år och förutsätter att tjänstemannen var arbetsför när möjlighet gavs att göra ovan nämnda val.

Inkommer ny ansökan inom ett år från det att tidigare försäkringsskydd upphört att gälla till följd av obetald avgift kan nytt försäkringsskydd beviljas först efter särskild prövning.

### *8.2.3 Premie*

Kostnaden för familjeskyddet (premien) avräknas från den avgift som arbetsgivaren betalar för tjänstemannens avgiftsbestämda ålderspension.

### *8.2.4 Försäkringsskyddets upphörande*

Försäkringsskyddet i familjeskyddsförsäkringen upphör att gälla vid utgången av månaden före den under vilken tjänstemannen fyller 65 år. Om tjänstemannen vid annan tidpunkt väljer att inte längre omfattas av familjeskydd upphör försäkringsskyddet att gälla vid ingången av månaden efter det att Collectum mottagit anmälan om detta.

### *8.2.5 Efterskydd*

Har den försäkrade omfattats av familjeskydd och försäkringen inte längre gäller på grund av att

- anställningen upphört
- pensioneringsavtalet är uppsagt och uppsägningen trätt i kraft, gäller försäkringsskyddet så lång tid den försäkrade varit anställd, dock längst i tre månader.

Efterskyddet förlängs om den försäkrade blir sjuk under tiden efterskyddet gäller. Skyddet förlängs med lika många dagar som sjukdomen varar. Med sjukdom förstås tillstånd som avses i punkt 9.1.

Efterskydd gäller inte när den försäkrade slutat sin anställning och börjat ta ut sin ITP ålderspension.

### *8.2.6 Utbetalning*

Om tjänstemannen avlider betalas familjeskyddet ut månadsvis under avtalad tid till förmånstagare, dock inte längre än t o m månaden före den varunder tjänstemannen skulle ha fyllt 70 år. Pensionen betalas ut från och med månaden efter den då den försäkrade avlidit.

Anmälan om dödsfall görs till Collectum.

### *8.2.7 Värdesäkring*

Överskott som uppkommer inom försäkringsrörelsen för familjeskydd används i första hand för att värdesäkra försäkringsbelopp i proportion till prisbasbeloppets förändring. Anpassning av försäkringsbeloppet sker den 1 januari varje år.

Sänkning av prisbasbeloppet föranleder inte minskning av pensionen. Senare höjning av prisbasbeloppet beaktas endast i den mån det därigenom blir högre än det var före sänkningen.

Överskott används i andra hand för sänkning av premien. Närmare bestämmelser återfinns i Alectas försäkringstekniska riktlinjer.

## 9. Sjukpension

Sjukpensionen är en pensionsförsäkring. Försäkringsgivare är Alecta.

### 9.1 Rätt till sjukpension

Rätt till sjukpension föreligger för tjänstemannen när

- han/hon är arbetsoförmögen till minst 25 procent på grund av sjukdom eller olycksfall och
- arbetsoförmågan har förelegat i mer än 90 kalenderdagar i följd.

Om arbetsoförmågan ej förelegat i mer än 90 kalenderdagar i följd men tjänstemannen under den senaste tolv månadersperioden varit sjuk vid flera tillfällen, inträder rätt till sjukpension efter det att tjänstemannen varit arbetsoförmögen i sammanlagt 105 kalenderdagar under perioden. I de 90 respektive 105 dagarna medräknas inte sjuktid före det att ITP-planen har börjat gälla för tjänstemannen.

Sjukpension utges

- fr o m den dag under vilken rätten till pension har inträtt enligt ovan
- t o m den sista dagen i sjukperioden eller t o m månaden före den under vilken tjänstemannen fyller 65 år.

**Anm.** Vid fortsatt anställning efter att tjänstemannen fyllt 65 år föreligger rätt till sjukpension under sjukpenningtid till och med 180:e sjukdagen.

### 9.2 Sjukpensionens storlek

- Hel sjukpension utges vid fullständig arbetsoförmåga med följande procenttal av den genomsnittliga pensionsmedförande lönen enligt punkt 6 under de tolv månader som närmast föregått sjukfallet. Om tjänstemannen inte omfattats av ITP-planen under hela sistnämnda tid skall genomsnittet beräknas på det antal månader tjänstemannen omfattats av ITP-planen under de tolv månader som närmast föregått sjukfallet.

Lön respektive lönedel pbb=prisbasbelopp ibb= inkomstbasbelopp	Sjukpension när			
	sjukpenning utges enl SFB t o m 90:e dagen	sjukpenning utges enl SFB dag 91-360*	sjukpenning utges enl SFB fr o m dag 361*	Sjuk- eller aktivitetsersättning utges enl SFB**
- 7,5 pbb	10 %	10 %	0%	15 %
7,5 pbb – 20 ibb	65 %	65 %	65 %	65 %
20 ibb – 30 ibb	32,5 %	32,5 %	32,5 %	32,5 %

\* I samma sjukfall

\*\* Dock inte om sjukpenning har utbetalats för samma tid.

**Anm.** För tjänsteman som inte är inskriven i svensk försäkringskassa och inte uppstår sjuklön skall sjukpensionen vara densamma som om han omfattas av punkt 5 i de särskilda bestämmelserna vid utlandstjänstgöring.

Om arbetsoförmågan inte är fullständig utan partiell utges pensionen i proportion till graden av arbetsoförmågan.

Sjukpension utges ej under tid som ingår i sjuklöneperiod enligt lag.

### 8.3 Förmånstagare

#### *Generellt förordnande*

Förmånstagare till familjeskydd och ålderspensionens återbetalningsskydd är, om inte annat skriftligen anmälts till Collectum, i första hand tjänstemannens maka/make eller sambo och i andra hand tjänstemannens arvsberättigade barn i lika delar. Med maka/make jämställs även partner enligt lagen (1994:1117) om registrerat partnerskap.

Förordnande till förmån för maka/make gäller även om det pågår mål om äktenskapsskillnad mellan makarna. Förordnande till förmån för registrerad partner gäller även om det pågår mål om upplösning av registrerat partnerskap.

Med sambo avses ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden eller under förhållanden som liknar registrerat partnerskap, vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad förutsatt att de

- har eller har haft eller väntar barn tillsammans, eller
- tidigare har varit gifta med varandra eller levt samman i registrerat partnerskap, eller i vart fall
- stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader.

#### *Särskilt förordnande*

Den försäkrade kan skriftligen anmäla annat förmånstagarförordnande. Sådant förordnande kan endast omfatta följande personer

- a) maka/make/registrerad partner eller tidigare maka/make/registrerad partner
- b) sambo eller tidigare sambo
- c) barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person enligt a) eller b).

Finns det flera barn som är förmånstagare fördelas pensionen i lika delar, om inte annat följer av förordnandet.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

#### *Avstående från pension*

Förmånstagare kan skriftligt till berört försäkringsbolag förklara sig avstå från sin rätt som förmånstagare till pension från försäkringen. Ett avstående kan inte villkoras och avser alla framtida utbetalningar av pension. Har ett avstående gjorts och det senare kommer att saknas förmånstagare, inträder åter den som tidigare gjort avstående.

### **9.3 Samordning**

Sjukpension enligt ovan skall minskas enligt följande:

- a) med sjukpension enligt fribrev
- b) på lönedel intill 7,5 prisbasbelopp med livränta från arbets-/yrkesskadeförsäkringen eller på grund av ersättningsplikt som åligger staten.

### **9.4 Pensionstillägg för sjukpension**

Överskott som uppkommer inom försäkringsrörelsen används i första hand för att värdesäkra sjukpensionen med pensionstillägg i proportion till prisbasbeloppets förändring. Anpassning av försäkringsbeloppet sker den 1 januari varje år.

Överskott används i andra hand för sänkning av premien. Närmare bestämmelser återfinns i Alectas försäkringstekniska riktlinjer.

## **10. Avgiftsbefrielseförsäkring**

### **10.1 Avgiftsbefrielseförsäkringens omfattning**

Avgiftsbefrielseförsäkring innebär att avgifterna för tjänstemannens förmåner enligt ITP-planen betalas av avgiftsbefrielseförsäkringen, när tjänstemannen har inkomstbortfall.

Avgift betalas vid arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall, för tid utöver sjuklöneperiod enligt lag om sjuklön, vid föräldraledighet med föräldrapenning med anledning av eget barns födelse/adoption samt vid föräldraledighet med tillfällig föräldrapenning vid vård av eget barn.

För tjänsteman som saknar rätt till sjuklön enligt lag om sjuklön, betalas premien från och med den första sjukpenningdagen.

Vid föräldraledighet betalas premien under högst tretton månader per födelse/adoption. Vid uttag av föräldraledighet i form av förkortning av normal arbetstid förlängs premiebefrielsen proportionellt mot förkortningen av arbetstiden, dock längst till dess barnet fyllt 8 år.

Försäkringsgivare är Alecta.

### **10.2 Förutsättning för avgiftsbefrielse vid arbetsoförmåga**

Rätt till avgiftsbefrielse förutsätter att den anställda var arbetsför till minst 25 procent vid anställningens början.

Om arbetsförmågan var nedsatt vid anställningens början och nedsättningen oavbrutet består, omfattar avgiftsbefrielsen endast en senare inträffad ytterligare nedsättning av arbetsförmågan med minst 25 procent.

Avgiftsbefrielsen är proportionell till graden av arbetsförmåga.



### **10.3 Tid för avgiftsbefrielse**

Avgiftsbefrielse medges längst till och med kalendermånaden före den under vilken tjänstemannen fyller 65 år.

### **10.4 Pensionsmedförande lön**

Vid avgiftsbefrielse utgörs den pensionsmedförande lönen av den inkomst som förvärvats i anställning som omfattas av avgiftsbefrielseförsäkringen och som definieras enligt reglerna för ITP-sjukpension.

Då avgiftsbefrielseförsäkring utges skall den pensionsmedförande lönen årligen ändras per den 1 januari. Ändringen skall motsvara inkomstbasbeloppets förändring från föregående år. Vid partiell arbetsoförmåga skall den lönedel för vilken avgiftsbefrielse utges räknas upp på motsvarande sätt.

### **10.5 Anmälan**

Arbetsgivaren skall anmäla försäkringsfall som kan ge rätt till avgiftsbefrielse. Vid föräldraledighet för tillfällig vård av eget barn skall sådan anmälan ske senast vid kalenderårets utgång. Under efterskyddstid och tjänstledighet skall dock tjänstemannen själv anmäla försäkringsfall. Arbetsgivare och tjänsteman skall lämna de uppgifter som behövs för bedömning och beräkning. Anmälan görs till Collectum.

## **11. Alternativ pensionslösning**

Arbetsgivaren kan träffa överenskommelse med tjänstemannen om annan pensionslösning. Sådan pensionslösning kan avvika helt eller delvis från ITP-planen.

Överenskommelse om annan pensionslösning skall godkännas av ITP-nämnden.

För avvikelser som är gjorda med stöd av denna punkt gäller kollektivavtalsgarantin enligt punkt 14, med begränsningar. Om reglerna för kollektivavtalsgaranti har behövt tillämpas för tjänsteman som omfattas av överenskommelse enligt denna punkt, skall ITP-planens ordinarie regler därefter tillämpas för den tjänstemannen i samma anställning.

## **12. Gemensamt värdebesked m m**

Collectum utfärdar i enlighet med ITP-nämndens anvisningar gemensamt värdebesked till den anställde, med uppgift om förmånerna enligt ITP-planen.

Tjänstemannens arbetsgivare har rätt att från Collectum få uppgift om värdet av in-tjänad pensionsrätt, till den del uppgifterna behövs för att bedöma arbetsgivarens avdragsrätt för pensionskostnader.

## **13. Förmåner vid utlandstjänstgöring**

ITP-planen gäller även tjänstemän som omfattas av "Avtal om social trygghet för tjänstemän vid utlandstjänstgöring". För sådan tjänsteman gäller bestämmelser enligt avsnitt C.

## **14. Kollektivavtalsgaranti**

14.1 Har arbetsgivare i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till ITP-planen men sedan försummat att teckna eller vidmakthålla pensioneringsavtal, skall tjänsteman som arbetar inom det sakliga tillämpningsområdet för sådant av arbetsgivaren träffat kollektivavtal tillgodoräknas avgifter och andra förmåner i samma utsträckning som om arbetsgivaren fullgjort sina skyldigheter enligt ITP-planen avdelning 1.

Denna garanti gäller dock högst ett år tillbaka för förmåner som grundas på överenskommelser enligt punkt 11.

14.2 Garantiregeln gäller för kollektivavtal om allmänna anställningsvillkor för tjänstemän vari upptagits bestämmelse om ITP-planen och som träffats med förbund inom PTK. Garantiregeln gäller även för annat kollektivavtal för tjänstemän om Svenskt Näringsliv och PTK godkänner detta. Som en följd av garantiregeln kan skadestånd på grund av kollektivavtalsbrott inte krävas av arbetsgivaren.

Garantiregeln gäller även för sådan tjänsteman vars anställning uppfyller de förutsättningar som gäller för att tjänstemannen skall kunna omfattas av "Avtal om social trygghet vid utlandstjänstgöring" om arbetsgivaren för sin verksamhet i Sverige är bunden av sådant kollektivavtal för tjänstemän som sägs i föregående stycke.

## **15. Tolkning, tvister m m**

### **15.1 Tolkning, m m**

En särskild nämnd – ITP-nämnden – skall svara för tolkningen av de bestämmelser och villkor som gäller för ITP-planen samt fylla de funktioner i övrigt som framgår av planens bestämmelser. Nämnden skall i övrigt vara rådgivande till Collectum samt försäkringsgivare och övriga förvaltare inom ITP-planen.

ITP-nämnden består av tre representanter utsedda av Svenskt Näringsliv och tre representanter utsedda av PTK. Beslut i nämnden skall vara enhälligt.

Arbetsgivare eller tjänsteman kan begära att frågor som angår honom eller henne tas upp till behandling i ITP-nämnden.

### **15.2 Tvister**

Uppkommer tvist om tolkning och tillämpning av pensioneringsavtal, försäkringsavtal, försäkringsvillkor eller andra bestämmelser rörande ITP-planen har part i tvisten alltid rätt att hänskjuta denna till bindande avgörande i pensionskiljenämnden.

Pensionskiljenämnden består av två ledamöter utsedda av Svenskt Näringsliv och två ledamöter utsedda av PTK samt två suppleanter utsedda av vardera organisationen. De så utsedda ledamöterna utser gemensamt opartisk ordförande.

Skiljedom skall vara meddelad inom ett år räknat från den dag då skiljeförfarandet påkallats, såvida inte parterna i tvisten enats om annan tidsfrist.

Innan tvist upptas till avgörande i Pensionskiljenämnden skall ärendet ha behandlats i ITP-nämnden.

### **15.3 Vite**

Underlåter arbetsgivare, som enligt kollektivavtal är förpliktigad därtill, att ansluta sig till ITP-planen gäller följande. ITP-nämnden äger – om samtliga ledamöter i den är ense – vid vite som nämnden bestämmer, förelägga arbetsgivaren att inom av nämnden angiven tid fullgöra sin skyldighet enligt avtalet.

Fråga om utdömande av förfallet vite skall prövas av Pensionsskiljenämnden.

Vite som utdöms skall tillfalla Collectum, som disponerar över detta enligt särskilt förvaltningsuppdrag.

xxx

# ITP Utland



## Avsnitt C

### SÄRSKILDA BESTÄMMELSER VID UTLANDSTJÄNSTGÖRING

1. Dessa särskilda bestämmelser gäller som ändring i och tillägg till ITP-planen för tjänstemän som anges avdelning 1 punkt 13 och avdelning 2 punkt 2.7.

Bestämmelserna i punkterna 3 och 4 gäller inte för tjänstemän som tjänstgör i annat EU/EES-land eller i annat land med vilket Sverige ingått en socialförsäkringskonvention.

2. Avgift enligt punkt 3 skall minskas med premier för annan av arbetsgivaren betald försäkring samt med arbetsgivaravgifter för utländsk socialförsäkring, för motsvarande förmåner. I övrigt sker samordning i fråga om ersättning som den anställda kan erhålla från annan av arbetsgivaren betald försäkring, annan förmån som arbetsgivaren utger, utländsk socialförsäkring eller arbetsskadeförsäkring eller enligt utländska skadeståndsrättsliga regler samt ersättningar genom liknande förutnämnda förmåner. Samordning sker då enligt regler som uppställs för varje enskilt land.

3. **Ålderspension:** Arbetsgivaren skall för tjänsteman som är född år 1954 eller senare och för vilken arbetsgivaren inte betalar lagstadgad ålderspensionsavgift i Sverige, utöver avgifter enligt ITP-planen avsnitt A betala nedanstående ålderspensionsavgift till en individuell tjänstepensionsförsäkring på tjänstemannens lön upp till 7,5 inkomstbasbelopp.

Ålder	Procentsats
18 - 29 år	9,4 %
30 - 39 år	11,3 %
40 - 49 år	13,5 %
50 - 59 år	16,5 %
60 - 64 år	18,5 %

För tjänstemän som är födda 1953 eller tidigare skall avgiften minskas på följande sätt:

Födda år	Minskning med
1953	1/20
1952	2/20
1951	3/20
1950	4/20
1949	5/20
1948	6/20
1947	7/20
1946	8/20
1945	9/20
1944	10/20
1943	11/20
1942	12/20
1941	13/20
1940	14/20

**4. Efterlevandepension:** Arbetsgivaren skall för tjänsteman, för vilken arbetsgivaren inte betalar lagstadgad efterlevandepensionsavgift i Sverige, på tjänstemannens lön upp till 7,5 inkomstbasbelopp teckna en individuell tjänstepensionsförsäkring i Alecta. Försäkringen är utformad så att tjänstemannens efterlevande ges ett skydd om tjänstemannen avlider under tjänstgöringen utomlands. Försäkringsskyddet inträder från och med andra kalenderåret efter det år, då tjänstemannen började tjäna in ITP Utland. Försäkringsskyddet gäller under hela den fortsatta tid under vilken den tjänstemannen tjänar in ITP Utland och längst intill månaden innan den tjänstemannen fyller 65 år. Om premiebetalning för ITP Utland upphör före 65 år fortsätter försäkringsskyddet att gälla till och med slutet av det tredje kalenderåret efter att premiebetalningen upphörde, dock längst intill månaden innan tjänstemannen fyller 65 år. Om tjänstemannen avlider under tid som försäkringsskydd gäller enligt ovan, utbetalas efterlevandepension enligt följande;

- till den försäkrades make/maka, registrerad partner eller sambo\* utbetalas 1,0 inkomstbasbelopp per år under fem år, vilket förlängs till dess att yngsta barnet fyller 12 år. Med barn avses den avlidnes egna biologiska barn och adopterade barn där adoptionen skett innan den avlidne fyllt 60 år. Den sistnämnda begränsningen gäller inte om det adopterade barnet/barnen är den avlidnes makas/makes/registrerad partners barn eller om mer än fem år förflutit sedan adoptions-tidpunkten vid dödsfallet.
- Till vart och ett av den försäkrades barn utbetalas 0,5 inkomstbasbelopp per år fram till och med månaden innan barnet fyller 20 år. Definitionen av förmånsberättigat barn är detsamma som i punkten ovan.
- Oavsett vad som sägs i punkterna ovan upphör pensionsutbetalningen från och med månaden efter det att förmånstagaren avlidit.

Eventuella försäkringsfall som inträffat före 1/1 2005 regleras enligt tidigare gällande regler Den sk ATP-kompensation för efterlevandepension som följer av "Avtal om social trygghet för tjänstemän vid utlandstjänstgöring" som gällde för perioden före 1 januari 2005 är inte fribrevsgrundande

**\*Anm:** Med sambo avses samma begrepp som används för ITPK Familjeskydd

**5. Sjukpension:** Beträffande sjukpensionens storlek enligt punkt 8.2 i ITP-planen gäller följande tillägg:

För utlandstjänstgörande tjänsteman som inte erhåller sjukpenning, sjuk- eller aktivitetsersättning enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) och ej uppbär sjuklön från arbetsgivaren är sjukpensionen, för lönedelar under 7,5 prisbasbelopp, 90 procent av den pensionsmedförande lönen under längst 360 kalenderdagar och för tid därefter 80 procent.

**Anm:** Försäkringen meddelas av Alecta.

**6.** Utlandstjänstgörande tjänsteman som efter återkomsten till Sverige inte erhåller anställning och därigenom ej heller får rätt till sjukpenning enligt SFB har rätt till sjukpension enligt ITP-planen, punkt 8.1, utan iakttagande av den eljest gällande karenstiden 90 kalenderdagar. Utbetalning av pension kan även avse kortare tid än en kalendermånad.

**7.** Garanti gäller för bortfall av utländsk pension med vilken samordning skett enligt punkt 2. En förutsättning är dock att bortfallet per månad motsvarar minst 0,4 % av prisbasbeloppet. Den försäkrade skall anmäla och kunna styrka bortfallet av pensionsförmån. Vidare sträcker sig garantin för eventuellt bortfall endast till det högsta belopp som skulle utgått enligt ITP-planen om samordning inte skett.

**8.** Om försäkringsgivare så påfordrar är den anställde skyldig att vid sjukdom återvända till Sverige.

**9.** Som grund för bestämmande av pensionsmedförande lön för utlandsanställda skall sådana lönetillägg som betingas av ökade levnadskostnader och andra särskilda förhållanden i sysselsättningslandet inte ingå.

#### **10. Övergångsregler**

För tjänstemän som omfattades av de särskilda bestämmelserna vid utlandstjänstgöring i denna plan under perioden 1 oktober 1985 till och med 31 december 2004 och som inte uppnått ITP-planens pensionsålder eller i övrigt avgått med ålderspension vid nämnda ikraftträdandetidpunkt gäller följande;

**A. Ålderspension:** kompensation för inkomst och premiepension utgör för varje sådan hel förlorad månad en förmån om 0,12 % av den pensionsmedförande lönen, upp till 7,5 basbelopp. Samordning sker i fråga om ersättning som den anställde kan erhålla från annan av arbetsgivaren betald försäkring, annan förmån som arbetsgivaren utger, utländsk socialförsäkring eller arbetsskadeförsäkring eller enligt utländska skadeståndsrättsliga regler samt ersättningar genom liknande förutnämnda förmåner.

För tjänstemän som är födda 1953 eller tidigare skall förmånen minskas på följande sätt:

Födda år	Minskning med
1953	1/20
1952	2/20
1951	3/20
1950	4/20
1949	5/20
1948	6/20
1947	7/20
1946	8/20
1945	9/20
1944	10/20
1943	11/20
1942	12/20
1941	13/20
1940	14/20

B. Tjänstemän födda 1953 eller tidigare erhåller vidare en kompensation för eventuell förlust på grund av utlandstjänstgöringen i intjänande av ATP. Denna kompensation skall beräknas enligt tidigare regler för ITP Utland. Förmånen skall minskas på följande sätt;

Födda år	Minskning med
1953	19/20
1952	18/20
1951	17/20
1950	16/20
1949	15/20
1948	14/20
1947	13/20
1946	12/20
1945	11/20
1944	10/20
1943	9/20
1942	8/20
1941	7/20
1940	6/20

C. ATP-garanti 941231. Denna punkt omfattar enbart personer födda tidigast 1938 och senast 1953. De omfattas även om de uppnått ordinarie pensionsålder eller i övrigt avgått med ålderspension. Som kvalifikationstid kan tillgodoräknas enbart tid då tjänstemannen omfattats av ITP Utland med rätt till "ATP-kompensation" dvs punkt C i ITP-avtalet "Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring" och längst tom 1994.12.31.

Kompensationen beräknas som skillnaden mellan;

1. Det garantibelopp i till och med 1994.12.31 intjänad ålderspension i ATP och Folkpension som hade gällt i den allmänna försäkringen om även ovan nämnd kvalifikationstid hade varit ATP-grundande, samt

ITP2014



2. Summan av faktisk svensk allmän ålderspension och övrig ålderspensionskompensation enligt ITP Utland samt eventuella samordningsavdrag, vid pensionsuttag från 65 års ålder.

Kompensationen beräknas och tillerkänns av Alecta när tjänstemannen uppnår ITP-planens pensionsålder eller dessförinnan avgår med pension.

D. Efterlevandepension: eventuella försäkringsfall prövas enligt tidigare gällande regler.

**Anm:** Försäkringarna meddelas i Alecta. Finansiering av dessa övergångsregler sker genom de avgifter arbetsgivaren betalat fram till och med 2004-12-31 och Alectas överskottsmedel.

xxx

# Förändring sjukpension ITP 1



2018-03-01

ORIGINAL

## FÖRHANDLINGSPROTOKOLL

Ärende: ITP-planens sjukpensionsförmåner

Parter: Svenskt Näringsliv  
Förhandlings- och samverkansrådet PTK (PTK)

Närvarande:

för Svenskt Näringsliv Peter Jeppsson, ordförande, Ingvar Backle och Hans Gidhagen, vid protokollet

för PTK Niklas Hjert, Hans Norin och Dan Wallberg

---

- § 1 Riksdagen har beslutat att höja den övre gränsen för de inkomster som ska medräknas vid beräkandet av sjukpenning från 7,5 till 8,0 prisbasbelopp. Svenskt Näringsliv och PTK har till följd av detta enats om att anpassa gränserna för sjukpension i ITP-planen i punkterna
- 9.2 i avdelning 1,
  - 3.6, 5.3 och 8.2 i avdelning 2,
  - samt punkt 5 i avdelning C.

Ändringarna gäller fr o m den 1 juli 2018, se bilaga.

- § 2 Att jämte ordföranden justera detta protokoll utsågs Niklas Hjert.

Vid protokollet



Justeras



**Ny lydelse i ITP-planen fr o m 1 juli 2018****Avsnitt A – avdelning 1****9.2 Sjukpensionens storlek**

Hel sjukpension utges vid fullständig arbetsförmåga med följande procenttal av den genomsnittliga pensionsmedförande lönen enligt punkt 6 under de tolv månader som närmast föregått sjukfallet. Om tjänstemannen inte omfattats av ITP-planen under hela sistnämnda tid skall genomsnittet beräknas på det antal månader tjänstemannen omfattats av ITP-planen under de tolv månader som närmast föregått sjukfallet.

Lön respektive lönedel pbb=prisbasbelopp ibb= inkomstbasbelopp	Sjukpension när			
	sjukpenning utges enl SFB t o m 90:e dagen	sjukpenning utges enl SFB dag 91-360*	sjukpenning utges enl SFB fr o m dag 361*	Sjuk- eller aktivitetsersättning utges enl SFB**
- 7,5 pbb	10 %	10 %	0 %	15 %
7,5 pbb – 8 pbb	10 %	10 %	0 %	65 %
8 pbb – 20 ibb	65 %	65 %	65 %	65 %
20 ibb – 30 ibb	32,5 %	32,5 %	32,5 %	32,5 %

\* I samma sjukfall

\*\* Dock inte om sjukpenning har utbetalats för samma tid.

**Anm.** För tjänsteman som inte är inskriven i svensk försäkringskassa och inte uppbär sjuklön skall sjukpensionen vara densamma som om han omfattas av punkt 5 i de särskilda bestämmelserna vid utlandstjänstgöring.

Om arbetsförmågan inte är fullständig utan partiell utges pensionen i proportion till graden av arbetsförmågan.

Sjukpension utges ej under tid som ingår i sjuklöneperiod enligt lag.

**Avsnitt A – avdelning 2****3.6 Basbeloppet i ITP-planen**

Med basbeloppet i ITP-planen avses inkomstbasbeloppet för varje år, fastställt enligt kap 58 § 27 i SFB, förutom i

- a) punkt 5.3
- b) punkt 8.2: där lönegränsen anges till 7,5 respektive 8,0 basbelopp
- c) punkt 8.3
- d) C: Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring punkt 5.

Med basbeloppet avses i dessa fyra punkter i stället prisbasbeloppet enligt 2 kap 7 § i Socialförsäkringsbalken (SFB)

## Avsnitt C – särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring

**5. Sjukpension:** Beträffande sjukpensionens storlek enligt punkt 8.2 i ITP-planen gäller följande tillägg:

För utlandstjänstgörande tjänsteman som inte erhåller sjukpenning, sjuk- eller aktivitetsersättning enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) och ej uppbär sjuklön från arbetsgivaren är sjukpensionen, för lönedelar under 8,0 prisbasbelopp, 90 procent av den pensionsmedförande lönen under längst 360 kalenderdagar och för tid därefter 80 procent.

**Anm:** Försäkringen meddelas av Alecta.

xxx

### 5.3 Samordning

Ålderspensionen före 65 år skall minskas med

- sjukpenning från den allmänna försäkringen eller yrkesskadeförsäkringen om tjänstemannen uppbär sjukpension enligt punkt 8 när han/hon uppnår pensionsåldern - se dock sista stycket under denna punkt
- sjuk- eller aktivitetsersättning från den allmänna försäkringen
- livränta från yrkesskadeförsäkringen eller på grund av ersättningsplikt som åligger staten.

När sjukpenning betalas ut ska minskningen ske på lönedel intill 8,0 prisbasbelopp och vid övriga ersättningar på lönedel intill 7,5 prisbasbelopp.

Om ålderspensionen är reducerad på grund av att tjänstemannen inte har full pensionsgrundande tjänstetid skall avdragen i föregående stycke reduceras i motsvarande mån innan samordning sker.

Under den tid då tjänstemannen får sjukpenning gäller vidare följande. Ålderspension skall vid full pensionsgrundande tjänstetid och fullständig arbetsförmåga alltid utges med 5 % av tjänstemannens pensionsmedförande lön intill 8,0 basbelopp. Om pensionen är reducerad på grund av att tjänstemannen inte har full pensionsgrundande tjänstetid eller om partiell sjukpenning utges skall procenttalet 5 reduceras i motsvarande mån.

### 8.2 Sjukpensionens storlek

Hel sjukpension utges vid fullständig arbetsförmåga med följande procenttal av den pensionsmedförande lönen

Lön respektive lönedel pbb=prisbasbelopp ibb= inkomstbasbelopp	Sjukpension när			
	sjukpenning utges enl SFB t o m 90:e dagen	sjukpenning utges enl SFB dag 91-360*	sjukpenning utges enl SFB fr o m dag 361*	Sjuk- eller aktivitetsersättning utges enl SFB **
- 7,5 pbb	10 %	10 %	0 %	15 %
7,5 pbb – 8 pbb	10 %	10 %	0 %	65 %
8 pbb – 20 ibb	65 %	65 %	65 %	65 %
20 ibb – 30 ibb	32,5 %	32,5 %	32,5 %	32,5 %

\* I samma sjukfall

\*\* Dock inte om sjukpenning har utbetalats för samma tid.

**Anm 1.** För tjänsteman som inte är inskriven i svensk försäkringskassa och inte uppbär sjuklön skall sjukpensionen vara densamma som om han omfattas av punkt 5 i de särskilda bestämmelserna vid utlandstjänstgöring.

**Anm 2.** Om arbetsgivaren anmält en pensionsmedförande lön med stöd av 3.1.1 skall sjukpensionen beräknas på pensionsmedförande lön enligt övriga regler i punkt 3.

Om arbetsförmågan inte är fullständig utan partiell utges pensionen i proportion till graden av arbetsförmågan.

Sjukpension utges ej under tid som ingår i sjuklöneperiod enligt lag.